

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3862/2025
19.03.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Слободанка Ђурић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Борис Сарић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужених изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1695/24 од 24.10.2024. године, у седници одржаној 19.03.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1695/24 од 24.10.2024. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужиле и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Новом Саду П 6773/2022 од 29.01.2024. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилца да туженима солидарно накнади трошкове ревизијског поступка од 36.500,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 6773/2022 од 29.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиле којим тражи да се утврди да она, као власник повласног добра, виноград 3. класе, бр. парцеле бр. .. потес, Ул. ..., уписана у ЛН бр. .. КО Сремска Каменица, има право службености колског и пешачког пролаза у дужини од 70 м преко послужног добра, парцеле тужених ..., њива 7. класе, потес, Ул. ..., уписана у ЛН бр. .. КО Сремска Каменица, што су тужене дужне да трпе да се на основу ове пресуде тужилца укњижи као титулар права службености колског и пешачког пролаза у корист повласне парцеле у смислу ове пресуде, као и да се обавезу тужене да тужилци накнаде трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, тужилца је обавезана да туженима накнади трошкове парничног поступка у износу од 313.137,50 динара.

Апелациони суд у Новом Саду је, пресудом Гж 1695/24 од 24.10.2024. године, ставом првим изреке, жалбу тужиле усвојио и преиначио пресуду Основног суда у Новом Саду П 6773/22 од 29.01.2024. године, тако што је усвојио тужбени захтев и

утврдио да тужила, као власник повласног добра – винограда 3. класе, парцеле бр. .. потес, Ул. ..., уписана у ЛН бр. .. КО Сремска Каменица, има право службености колског и пешачког пролаза у дужини од 70 м преко послужног добра, парцеле тужених .., њива 7. класе, потес, Ул. ..., уписана у ЛН бр. .. КО Сремска Каменица, што су тужене дужне да трпе да се на основу ове пресуде тужила укњижи као титулар права службености колског и пешачког пролаза у корист повласне парцеле у смислу ове пресуде, као и да тужили накнаде трошкове парничног поступка у износу од 262.925,00 динара. Ставом другим изреке, тужене су обавезане да тужили накнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 71.300,00 динара

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужене су благовремено изјавиле ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....18/2020), и члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), па је утврдио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је власник парцеле ..., виноград 3. класе, потес, Ул. ..., површине 973 м², на којој је саграђена викенд кућа површине 36 м², уписана у ЛН бр. .. КО Сремска Каменица. Да би дошла до своје парцеле и могла да је користи тужила мора да пређе преко 3 парцеле и то: бр. ..., ливада 6. класе, потес, Ул. ..., површине 3647 м², приватна својина 1/1 дела уписана у ЛН .. КО Сремска Каменица; парцеле бр. ..., ливада 6. класе, потес, Ул. ..., површине 2398 м², приватна својина у 2642/51174 и 13210/51174 дела и јавна својина у 35322/51174 дела, уписана у ЛН бр. .. КО Сремска Каменица; парцеле бр. ..., њива 7. класе, потес, Ул. ..., површине 2738 м², уписана у ЛН бр. .. КО Сремска Каменица, која је у сувласништву тужених и то тужене ББ у уделу од 2/3 и тужене ВВ у уделу од 1/3. Тужила је своју парцелу купила пре 20-так година и није имала проблема да несметано до ње долази, преко горе наведених парцела. Међутим, проблем је настао када се на парцелу тужених доселио син тужене ББ, ГГ, који ту живи са супругом и дететом и који спречава тужилу и њеног супруга да пролазе преко парцеле у сувласништву тужених. Парцела тужиле се граничи са парцелама и то: са севера парцелом бр. ..., са истока парцелом бр. ..., са југа парцелом бр. .. и са запада са парцелама бр. .. и .. . Предметна тужилина парцела нема директан излаз на саобраћајницу и не постоји директна веза до ње, већ тужила мора да пређе преко суседних парцела. Са јужне стране предметне локације постоји веза са саобраћајницом бр. .. преко парцела бр. ..., .. и .., а тренутно не постоји друга опција за приступ предметној парцели бр. ..., осим да траса приступног пута иде преко парцела бр. ..., .. и .., све уписане у КО Сремска Каменица. Власници две парцеле које се налазе пре парцеле тужених тужилу не ометају при преласку преко њихових парцела, тако што тужила несметано долази преко њихових парцела до парцеле тужених.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиле одбио, применом одредбе члана 49. став 1., 51. став 1., 56. и 58. став 2. Закона о основама својинско-правних односа, у вези одредбе члана 231. став 2.

Закона о парничном поступку, налазећи да у току поступка јесте утврђено да тужила нема други начин пешачког и колског прилаза до своје парцеле, осим проласком преко три парцеле, па и парцеле тужених бр. ..., као и да нема могућности пролаза до своје парцеле преко најближе лоциране парцеле предвиђене за саобраћајницу са северне стране, јер је први део те деонице, најмање на почетних 15-ак метара, нарастао у густо шибље и жбуње, те је исти пут непроходан за пешачки и колски прелаз. Међутим, тужила, до закључења главне расправе, није пружила нити предложила доказе на околност на коју дужину парцеле тужених је потребно установити њено право службености колског и пешачког прелаза, односно преко које дужине парцеле тужених је потребно да се установи право службености. С тим у вези, постављени тужбени захтев не садржи мере и границе пролаза, осим дужине од 70 м, која није доказана у току овог поступка, а не садржи ни правац пружања службености, односно из ког правца и са које стране парцеле тужених је потребно установити службеност пролаза тужиле преко парцеле тужених, па је првостепени суд, применом правила о терету доказивања и применом начела рестрикције послужног добра сходно члану 50. Закона о основама својинско-правних односа, закључио да овако постављени тужбени захтев тужиле није основан.

Другостепени суд је првостепену пресуду преиначио тако што је тужбени захтев тужиле усвојио, налазећи да међу странкама није било спорно на који начин је и којом трасом парцела тужених коришћена од стране тужиле, па по мишљењу другостепеног суда, у конкретном случају постоје оправдани разлози за конституисање тражене спорне службености на начин како то тужила тражи, с обзиром на чињенично утврђење из ког произлази да тужила, у овом тренутку, нема могућност адекватног прилаза својој парцели, док тужене нису доказивале да би конституисање тражене службености имало негативне последице на њиховој парцели, као послужном добру.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је, преиначењем првостепене пресуде, погрешно применио материјално право.

У конкретном случају, тужила тражи конституисање права стварне службености проласка пута, односно колског и пешачког пролаза, јер није у могућности да до своје парцеле бр. .. КО Сремска Каменица дође са саобраћајнице, већ је принуђена да пролази преко суседних парцела бр. ..., .. и .., КО Сремска Каменица, тако што јој власници парцела .. и .. не ометају прелаз преко тих парцела, већ није у могућности да пређе само преко парцеле бр. .. која је у сувласништву тужених.

Одредбом члана 53. став 1. Закона о основама својинско-правних односа, прописано је да се одлуком суда или другог државног органа стварна службеност установљава када власник повласног добра у целини или делимично не може користити то добро, без одговарајућег коришћења послужног добра, као и у другим случајевима одређеним законом.

Конституисање стварне службености, у смислу одредбе члана 53. став 1. Закона о основама својинско-правних односа, подразумева одређивање трасе проласка пута у тачно одређеним мерама и границама, у складу са начелом рестрикције које налаже обавезу његовом титулару да повласно добро користи на начин којим штеди, незнатно терети, не отежава и не наноси прекомерну штету послужном добру (начело поштеде послужног добра). У конкретном случају, тужила је била дужна да наведе мере и

границе у којима намерава да користи парцелу тужених за пролаз до своје парцеле, јер је то нужно за конституисање стварне службености, а није тако поступила, па је првостепени суд њен тужбени захтев правилно одбио.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу првом изреке.

Пошто је преиначио одлуку против које је изјављен правни лек, Врховни суд је тужиљу обавезао да туженима накнади трошкове ревизијског поступка који обухватају њихове издатке на име ангажовања пуномоћника, адвоката, за састав ревизије од 27.000,00 динара, имајући у виду заступање две странке (18.000,00 динара + 9.000,00), применом важеће Адвокатске тарифе ("Службени гласник РС", бр. 43/23) и за судске таксе на ревизију од 3.800,00 динара и одлуку по ревизији од 5.700,00 динара, применом важеће Таксене тарифе.

На основу одредбе члана 165. став 2., у вези члана 154. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**